

A belügyminiszter

..../2010. (.....) BM rendelete

a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek sugárvédelmi ellenőrző rendszerének működési feladatairól

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. §-ának (11) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat-és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 39. §-a (5) bekezdésének a), b) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

(1) A rendelet hatálya a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervekre, valamint a hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóságokra terjed ki.

(2) A rendelet hatálya alá tartozó szervezetek a lakosság természetes és mesterséges eredetű sugárterhelését meghatározó környezeti sugárzási viszonyok figyelemmel kísérése, ellenőrzése, a lakosság korai figyelmeztetése, riasztása és hiteles tájékoztatása, valamint az atomenergia alkalmazását szolgáló létesítményben, berendezésben vagy radioaktív (nukleáris) anyaggal végzett tevékenység során, továbbá a szándékosan ártó emberi magatartások, vagy fegyveres összeütközések esetén bekövetkező – a lakosságot és a környezetet veszélyeztető – események, nukleáris és radiológiai veszélyhelyzetek (a továbbiakban: nukleáris veszélyhelyzetek) elhárítása, következményeinek csökkentése, illetőleg megszüntetése érdekében folyamatosan működő ágazati sugárfigyelő, jelző és ellenőrző rendszert (a továbbiakban: sugárvédelmi ellenőrző rendszer) üzemeltetnek, illetve részt vesznek annak üzemeltetésében.

(3) A rendelet hatálya alá tartozó szervezetek sugárvédelmi ellenőrző rendszere közreműködik az ország sugárzási helyzetének folyamatos figyelésének, jelzésének és ellenőrzésének biztosításában, továbbá adatokat szolgáltat az országos környezeti sugárvédelmi ellenőrző rendszer részére.

(4) A Belügyminisztérium (a továbbiakban: BM) sugárvédelmi ellenőrző rendszer technikai berendezései megállapodás alapján a rendelet hatálya alá tartozó szervezetek működési helyein kívül is üzemeltethetőek.

2. §

(1) A rendelet hatálya alá tartozó szervezetek sugárvédelmi ellenőrző rendszere (a továbbiakban: BM sugárvédelmi ellenőrző rendszer) vezető szervből, végrehajtó szervezetekből és funkcionális elemekből áll.

(2) A vezető szerv feladatait az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: OKF) látja el.

(3) A végrehajtó szervezetek:

a) az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központ (a továbbiakban: OKF NBIÉK),

- b) a területi információs központok,
- c) a mobil laboratóriumok (veszélyhelyzeti felderítő csoportok, sugárvédelmi mérőkocsi).

(4) A funkcionális elemek:

- a) a radiológiai távmérőhálózat,
- b) a sugárzásmérő pontok,
- c) az adattovábbító pontok.

3. §

(1) Az OKF főigazgatója a BM sugárvédelmi ellenőrző rendszer vezetése során

- a) összehangolja a sugárvédelmi ellenőrző rendszer elemeinek működését,
- b) irányítja a nukleáris veszélyhelyzetekre és egyéb rendkívüli nukleáris és radiológiai eseményekre történő felkészülést,
- c) kijelöli a sugárvédelmi ellenőrző rendszer mérési pontjainak működési helyeit, az ágazati mobil laboratóriumokat és mérőállomásokat, valamint az adattovábbító pontokat,
- d) sugárhelyzet értékelő készenléti ügyeleti szolgálat útján biztosítja sugárvédelmi ellenőrző rendszer felügyeletét, a korai előrejelzési és riasztási feladatok végrehajtását, és
- e) jóváhagyja a BM sugárvédelmi ellenőrző rendszer éves ellenőrzési programját.

(2) A sugárvédelmi ellenőrző rendszer mérési pontjai a belügyminiszter irányítása alá tartozó szerveknél, illetve megállapodás alapján a hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóságokon, valamint az általuk használt ingatlanokban is kijelölhetőek, azok működési feltételeit a létesítmények üzemeltetői biztosítják.

4. §

A BM sugárvédelmi ellenőrző rendszer

- a) folyamatosan figyeli, jelzi és ellenőrzi az ország területén mérhető környezeti sugárzás dózisteljesítményét,
- b) a mért sugárzási adatokat rendszeresen megküldi az Országos Környezeti Sugárvédelmi Ellenőrző Rendszer (a továbbiakban: OKSER) Információs Központjába (a továbbiakban: IK),
- c) ellátja a nukleáris korai előrejelzés és riasztás feladatait, és
- d) közreműködik a nukleáris veszélyhelyzeti döntés-előkészítő és döntéshozó tevékenységhez szükséges információk biztosításában.

5. §

(1) Az OKF

- a) folyamatosan felügyeli a BM sugárvédelmi ellenőrző rendszer működőképességét, és
- b) biztosítja a riasztási feladatok végrehajtását és a beérkező adatok alapján elrendeli az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről szóló Kormány rendeletben meghatározott riasztási fokozatokat.

(2) Az OKF NBIÉK

- a) összehangolja az Országos Sugárfigyelő, Jelző és Ellenőrző Rendszer (a továbbiakban: OSJER) tevékenységét,

- b) az OSJER távmérő hálózat működésével nyert adatokkal hozzájárul a lakosság természetes és mesterséges eredetű sugárterhelés alakulásának nyomon követése érdekében az OKSER IK által végzett adatgyűjtéshez,
- c) gyűjti, elemzi, értékeli és archiválja az OSJER távmérő hálózat és annak részét képező BM sugárvédelmi ellenőrző rendszer mérőállomásairól és mérési pontjairól, valamint a mobil laboratóriumoktól és a mérőállomásoktól beérkező mérési adatokat,
- d) tervezi, szervezi és koordinálja a központi adatgyűjtést az országos sugárfigyelésben résztvevő ágazati információs központjaiból rendelkezésre álló adatokból,
- e) koordinálja OSJER alrendszerének egységes képességfejlesztését,
- f) napi, heti, havi jelentést, illetve éves összefoglaló jelentést készít az országos sugárzási helyzetről az OKSER-ben és az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerben (a továbbiakban: ONER) érintett vezetők és a lakossági tájékoztatásban érintett szervek számára,
- g) biztosítja a lakosság országos nukleáris korai előrejelzését is segítő RODOS valós idejű, on-line nukleárisbaleset-elhárítási döntéstámogató rendszer üzemeltetését, és
- h) működteti a nemzetközi és hazai radiológiai adatcsere központot.

(3) A területi információs központok

- a) a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság, illetve a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok illetékességi területén gyűjtik és értékelik a sugárzási adatokat, és
- b) az OKF NBIÉK szolgáltatása, illetve az OKSER adatai alapján értékelt radiológiai információval látják el a területi védelmi igazgatási szerveket.

(4) A mobil laboratóriumok és mérőállomások

- a) a radiológiai távmérő hálózat által szolgáltatott mérési eredmények ellenőrzése céljából helyszíni mérésekkel ellenőrzik a valós sugárzási helyzetet, és
- b) normál és veszélyhelyzeti időszakban helyszíni sugárellenőrzéseket, illetve mintavételezéseket és vizsgálatokat végeznek, azok eredményeit továbbítják a területi információs központokba, illetve a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központba.

(5) A radiológiai távmérőhálózat

- a) helyhez kötött mérőállomásaival automata üzemmódban méri, gyűjti, tárolja és továbbítja a környezeti háttérsugárzás adatait, és
- b) a radiológiai távmérőhálózat mérőállomásai a környezeti gammasugárzás dózisteljesítményének az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről szóló Korm. rendeletben meghatározott értéknél automatikusan jeleznek, illetve riasztási jelzést küldenek az OKF NBIÉK-be.

(6) A sugárzásmérő pontok

- a) rendszeresen ellenőrzik a természetes és mesterséges eredetű sugárterhelését meghatározó környezeti sugárzási viszonyokat, a mérési adatokat továbbítják az illetékes területi információs központba, és
- b) a környezeti sugárzás dózisteljesítményének az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről szóló Korm. rendeletben meghatározott érték elérésénél, illetve átlépésénél az illetékes területi információs központ tájékoztatása mellett jeleznek, továbbá figyelmeztetési, illetve riasztási jelzést küldenek az OKF NBIÉK-be.

(7) Az adattovábbító pontok

- a) biztosítják a radiológiai távmérő hálózatban keletkező információk folyamatos továbbítását az OKF NBIÉK részére, és

- b) közreműködnek a mobil laboratóriumok és a mérőállomások által szolgáltatott adatok területi információs központokba történő eljuttatásában.

6. §

(1) Az OKF

- a) gyűjti és a Kormányzati Koordinációs Bizottság munkaszervei, valamint a fővárosi és megyei védelmi bizottságok részére folyamatosan továbbítja a sugárhelyzet értékelésével kapcsolatos információkat, és
b) állandó összeköttetést tart fent az ONER szerveivel.

(2) Az OKF NBIÉK

- a) gyűjti, elemzi, értékeli az OSJER alrendszeiből beérkező mérési adatokat és azokat továbbítja a döntés előkészítésben érintett és a védelembe bevont szervek felé,
b) a lakosság életének és egészségének megóvásához szükséges nukleárisbaleset-elhárítási intézkedések sugárvédelmi megalapozása érdekében támaszkodik az OKSER IK közreműködésére és szakvéleményére, és
c) jelentést készít a radiológiai távmérőhálózat feldolgozott mérési adatai alapján az ország sugárzási viszonyairól, helyzetéről.

(3) A területi információs központok folyamatosan értékelt radiológiai információval látják el a területi védelmi igazgatási szerveket.

(4) A mobil laboratóriumok és mérőállomások rendszeres helyszíni sugárellenőrzéseket, illetve mintavételezéseket és vizsgálatokat végeznek, azok eredményeit továbbítják a területi információs központokba, illetve az OKF NBIÉK-be.

(5) A radiológiai távmérőhálózat és a sugárzásmérő pontok folyamatosan mérési adatokkal látják el az OKF NBIÉK-et.

(6) Nukleáris veszélyhelyzetben a sugárvédelmi ellenőrző rendszer szervezeti elemei az (1)-(5) bekezdésben foglaltakon túlmenően az 5. §-ban meghatározott feladatokat is végrehajtják.

7. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

8. §

(1) Hatályát veszti az önkormányzati miniszter feladatkörébe tartozó tevékenységek sugárvédelmi ellenőrző rendszerének működési feladatairól szóló 1/2008. (VI. 18.) ÖM rendelet.

(2) Ez a § a rendelet hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Dr. Pintér Sándor